

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 25-річчю Медичного інституту
Сумського державного університету**

(Суми, 17–19 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією О. О. Єжової

3. Цілі сталого розвитку ООН на 2016-2030 рр.// <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
4. Національна стратегія побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр., Київ, 2015.
5. Европейская база данных «Здоровье для всех». <http://www.euro.who.int/hfad?language=Russian>
6. Показатели здоровья населения и использования ресурсов здравоохранения в Украине за 2000-2001 годы., М.: Центр медицинской статистики МЗ Украины, 2015, 448 с.
7. Показатели здоровья населения и использования ресурсов здравоохранения в Украине за 2014-2015 годы., М.: Центр медицинской статистики МЗ Украины, 2016. - 328 с.
8. Европейский план действий по укреплению потенциала и услуг общественного здравоохранения/ EUR/RC 62/12., 52 с.
9. Резолюция EUR/RC61/R2 Европейского регионального комитета ВОЗ "Укрепление потенциала и служб общественного здравоохранения в Европе: рамочная основа действий". Копенгаген, Европейское региональное бюро ВОЗ, 2011 http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0020/150626/RC61_Res_r02.pdf
10. Marks L, Hunter D, Alderslade R. Strengthening public health capacity and services in Europe. A concept paper. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2011 (http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0007/152683/e95877.pdf).
11. Aluttis C, Chiotan C, Michelsen M, Costongs C, Brand H. Review of Public Health Capacity in the EU. In: Luxembourg: Published by the European Commission Directorate General for Health and Consumers, 2013.

УДК 613. 96: 614. 7: 61

ОЦІНКА «ЯКОСТІ НАСЕЛЕННЯ» В СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

О. Бердник, Н. Польша, О. Рудницька
ДУ «Інститут громадського здоров'я ім.О.М.Марзєєва НАМН України»,
Київ, Україна
oberdnyk@ukr.net

The proper level of human resource formation can be possible on condition of ensuring of high «quality of population». For the decision of this task within the framework of public health system expediently to create a monitoring of population health with the parallel analysis of health determinants. It will allow to pass from a passive monitoring to the active management of the process of health population' formation.

Keywords: public health, population quality, observation system

Streszczenie: Formowanie zasobów ludzkich jest możliwe pod warunkiem zabezpieczenia wysokiej «jakości ludności». Do osiągnięcia tego zadania w ramach systemu zdrowia publicznego celowe jest stworzenie monitoringu stanu zdrowia ludności z paralelną analizą jego uwarunkowania. To da możliwość przejść od pasywnej obserwacji do aktywnego zarządzania procesami kształtowania zdrowia ludności.

Słowa kluczowe: zdrowie publiczne, jakość populacji, system obserwacji.

Людський потенціал – це ресурс гарантованого економічного розвитку держави, її національної безпеки. Носієм цього потенціалу є населення – сукупність індивідумів і, що важливо з точки зору медицини, з певним потенціалом здоров'я. Будь-які близько- та далекострокі прогнози життєздатності та благополуччя країни перш за все, мають базуватися на даних щодо якості населення.

«Якість населення» це досить нова оціночна категорія, але вона вже тривко увійшла до понятійного апарату суспільних наук як інтегральний показник стану населення, його характеристик, рис та властивостей.

ООН при визначенні «якості населення» першочергову увагу приділяє стану його здоров'я, яке, поряд з освітньо-кваліфікаційним рівнем та культурою, створює базисні основи формування людського та трудового потенціалу на майбутнє. Саме зв'язок якості населення з потенціалом його здоров'я є принципово важливим для сфери громадського здоров'я.

Як правило, при характеристиці людського потенціалу та демографічного ресурсу країни використовуються такі параметри, як чисельність населення, народжуваність, питома вага населення непрацездатного віку тощо. Зважаючи на негативні тенденції в зміні кількісних характеристик населення в теперішній час (скорочення загальної його чисельності та зменшення частки осіб працездатного віку, зниження народжуваності, підвищення смертності тощо), демографи вважають, що в Україні «вичерпаний потенціал демографічного зростання» (Е.Лібанова, 2017). У зв'язку з цим, особливої уваги потребують питання збереження та зміцнення здоров'я населення. Саме ці питання відносяться до компетенції органів громадського здоров'я, і мають передбачати два принципово важливих компонента: збереження репродуктивного потенціалу населення (тобто здатності до відтворення, народження здорових нащадків) та забезпечення високого рівня здоров'я дітей, як майбутніх батьків.

Вирішення цих завдань можливе в рамках моніторингу, спрямованого на спостереження за станом здоров'я населення з просторово-часовими його характеристиками, оцінкою динамічних змін та прогнозуванням ситуації на перспективу. Паралельно в межах цієї системи має бути передбачене моніторування детермінант здоров'я, зокрема, способу життя, умов життєдіяльності, екологічних умов тощо. Все це дасть змогу підняти систему

охорони здоров'я на принципово новий вищий щабель, науково обґрунтовувати управлінські рішення та перейти від пасивного спостереження за станом здоров'я населення до активного керування процесами його формування.

УДК 614

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Сміянова О.І.¹, Руденко Л.А.², Сміянов. Є.В.¹

¹Сумський державний університет, Суми, Україна

²Видавництво наукових медичних журналів ALUNA, Констанцин Езьорн,

²Медична школа Awans, Польща

The article deals with the reasons for the necessity of scientific developments of regulatory support of the quality management of medical care in Ukraine.

Keywords: quality of medical care, management, continuous upgrading, internal control, standardization.

W artykule przedstawiono przyczyny konieczności naukowego rozwoju wsparcia regulacyjnego w zakresie zarządzania jakością opieki medycznej na Ukrainie.

Słowa kluczowe: jakość opieki medycznej, zarządzanie, ciągłe ulepszanie, kontrola wewnętrzna, standaryzacja.

Питання якості медичної допомоги (ЯМД) посідає важливе місце в європейській політиці ВООЗ, що відображено в її глобальній стратегії «Здоров'я для всіх». Одним з головних завдань стратегії є якість медичного обслуговування та наявність відповідної технології, у переконанні, що всі країни-члени повинні мати відповідні структури та механізми. Забезпечення якості при наданні медичної допомоги (МД) у більшості країн розглядається як основа національної політики в сфері охорони здоров'я (ОЗ).

В Україні забезпечення ЯМД визнається однією з найактуальніших проблем сьогодення.

Метою дослідження було обґрунтування необхідності наукової розробки нормативно-правового забезпечення управління ЯМД на рівні закладів охорони здоров'я (ЗОЗ).

Методи дослідження. При проведенні дослідження застосовувалися методи системного аналізу, бібліографічний, синтезу.

Управління ЯМД в Україні забезпечується процесами акредитації, сертифікації, ліцензування, стандартизації та контролю МД. В Україні триває